

## **Overweging, eerste Zondag 40-dagentijd 18-2-2024**

Zusters en broeders,

Vandaag is het de eerste zondag van de Veertigdagentijd. Het getal 40 duidt in de Bijbel vaak op een periode van 'terugtrekken uit de wereld' en 'bezinning voor een nieuw begin'. De Veertigdagentijd, voorheen vasten genoemd, kennen we als zo'n periode bij uitstek. En ook de schriftlezingen in deze periode verkondigen dit.

De eerste lezing van vandaag vertelt van het nieuwe begin dat God met zijn schepping wilde maken nadat de mensen zich van hem afgekeerd hadden. Niemand wilde tot inzicht komen, en daarom zonderde God alleen Noach en zijn gezin uit om, mét van alle dieren twee vertegenwoordigers, in een ark 40 dagen en 40 nachten de allesvernietigende slagregens te doorstaan die van de gehele aarde één grote zee maakten. Met hen sluit Hij een verbond dat wordt bekrachtigd met het teken van een regenboog. 40 dagen en nachten als voorbereiding op een nieuw begin van God met de mensen.

In de evangelielezing van deze eerste zondag van de Veertigdagentijd vinden we die bezinningsperiode voor een nieuw begin terug. 40 dagen en nachten verblijft Jezus in de woestijn, die onvruchtbare zee van zand, waar God hem wil voorbereiden op de hernieuwing van zijn Verbond met de mensen, de bevestiging dat Hij zich om ons bekommert. Na die periode zal Jezus de wereld in trekken en de Blijde Boodschap van dat Verbond verkondigen en ter wille van ons lijden en sterven.

Marieke van de Ven wees er vorige week al op dat God van ons verwacht dat het niet bij die verkondiging blijft. Die Blijde Boodschap bestaat namelijk in naastenliefde en medemenselijkheid en is daarmee tevens een opdracht aan ons mensen. Kortom: die Blijde Boodschap mag niet in woorden blijven hangen, maar vereist actie, vereist dáden. Daden die het Koninkrijk van God op aarde naderbij brengen, want dát is Gods plan met de mensen!

Een verbond sluiten impliceert dat er twee partijen zijn. In dit geval is God de ene partij en wij zijn de andere. Maar hoe daarmee om te gaan in een wereld waarin velen Gods aanwezigheid niet meer erkennen? Het antwoord ligt in de Blijde Boodschap zelf: voor wie het zien wil openbaart God zich in de goede werken van mensen wereldwijd, waar zij zich inzetten voor elkaar en voor het behoud van de schepping.

Op de 40-daagse weg naar Pasen zijn er een aantal halteplaatsen waar wij mogen stilstaan bij wat het evangelie ons voorhoudt, wat voor geestelijke voeding het biedt.

Deze eerste zondag lezen we in het evangelie over de beproevingen waaraan Satan Gods Zoon tijdens diens 40-daagse verblijf in de woestijn onderwerpt. Het zijn verleidelijke perspectieven die hij onze door vasten

toch al afgezwakte Verlosser voorlegt. Marcus is daar kort over, maar bij Matteüs (Mt 4: 1-11) zien we die verlokkingen van Satan breed uitgemeten: verander toch die stenen in brood als je Gods Zoon bent! Spring van die berg naar beneden, engelen zullen je immers opvangen? En: als je in aanbidding voor mij neerknielt, schenk ik je alle koninkrijken ter wereld in hun volle heerlijkheid.

Deze lezing confronteert ons met de voor deze dienst gethematiseerde vraag: **durf jij je verleidingen te weerstaan?** Heb jij de moed en het lef er voor andere mensen te zijn? De verleiding te weerstaan van het gemakzuchtig 'afhouden': dat gaat mij niet aan, dat moeten anderen maar doen, daar ga ik niet over, dat is een zaak van de overheid? Van: ik moet zelf ook rond zien te komen, ik heb er hard genoeg voor gewerkt, dat hebben wij hier voor onszelf opgebouwd? Van: ik heb zelf al genoeg ellende aan mijn hoofd, ik kan die van anderen er niet ook nog bij hebben? Heb jij de moed de verleiding van die uitvluchten af te wijzen ten behoeve van niets minder dan de vestiging van het Gods Rijk op Aarde? God vraagt van ons zijn verbond met ons keer op keer te vernieuwen door het waarmaken van wat het evangelie van ons vraagt: concrete aandacht en liefde voor onze naaste en eerbied voor de schepping.

Naast liefdevolle aandacht moeten we zeker óók, maar niet alléén materieel interpreteren. Ja, we dienen te zorgen dat onze welvaart evenrediger verdeeld wordt en dat vluchtelingen worden opgevangen. Maar de basis van de Blijde Boodschap is tegelijk breder en eenvoudiger: heb liefdevolle aandacht voor elkaar!

- Luister eens naar de ander: wat beweegt jou in je leven en hoe geef jij daar gestalte aan. Of neem het initiatief in het bijleggen van een persoonlijk conflict. Een gebaar dat uitvergroot kan worden in vredesonderhandelingen in plaats van oorlogsgeweld.
- Probeer eens oog te hebben voor het positief boeiende in elkaars anders-zijn, voor de *diversiteit* van mensen. Dan zullen racisme, sociale uitsluiting en genderdiscriminatie wegsmelten.
- Heb aandacht voor de schoonheid en de waarde van de natuur, en probeer daadwerkelijk verspilling en vervuiling tegen te gaan.

Durven wij de verleiding te weerstaan uit gemakzucht onverschillig te blijven voor persoonlijk leed en ons aandeel in de wereldproblemen? Want alleen als wij die verleiding weerstaan, maken wij ons aandeel waar van het Verbond dat God met de mensen sloot voor de vestiging van Zijn Rijk op Aarde.

Amen